

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.010.01.2019

Hanna Zdanowska
Prezydent Miasta Łodzi
Łódź ul. Piotrkowska 104

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.174.2019 Zespołu Orzekającego Komisji
Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 31 października 2019 r.

P/19/031 – Eliminowanie z ruchu drogowego pojazdów nadmiernie emitujących substancje szkodliwe.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Łodzi (dalej: UMŁ lub Urząd), ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Hanna Zdanowska – Prezydent Miasta Łodzi (dalej: Prezydent) wybrana w wyborach w 2014 i 2018 r. (akta kontroli str. 12-13)
Zakres przedmiotowy kontroli	Sprawowanie nadzoru nad Stacjami Kontroli Pojazdów (dalej: SKP) w zakresie: - planowania i przeprowadzania kontroli SKP, - wydawania zaleceń pokontrolnych, - wydawania decyzji w zakresie prowadzenia przez przedsiębiorcę SKP, - cofania uprawnień diagnostom, - przygotowania organizacyjno-kadrowego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2019 (I połowa). Badania kontrolne obejmują również okres wcześniejszy w zakresie niezbędnym dla realizacji celów kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi (dalej: NIK).
Kontroler	Marek Tarnawski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLO.410.010.01.2019 z dnia 30 maja 2019 r. (akta kontroli str.: 1-2)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz.489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Urząd Miasta Łodzi w zakresie nadzoru nad Stacjami Kontroli Pojazdów był organizacyjnie i kadrowo przygotowany do realizacji przedmiotowych zadań. W Urzędzie wprowadzono procedury dotyczące planowania, dokumentowania i przeprowadzania kontroli w podległych SKP oraz zatrudniono pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje do ich realizacji, jak również zapewniono im systematyczne szkolenia specjalistyczne. Wszyscy przedsiębiorcy prowadzący SKP wpisani do rejestru prowadzonego przez Urząd posiadali ważne poświadczenia wyposażenia i warunków lokalowych wydawane na podstawie art. 83 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym³ przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego (dalej: TDT). W okresie objętym kontrolą wszystkie SKP będące w nadzorze UMŁ zostały skontrolowane raz w roku kalendarzowym. NIK zauważa jednak, że określony w art. 83b ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, termin na realizację przez Urząd kontroli SKP oznacza, że kontrole te winny być realizowane nie rzadziej niż w okresach kolejnych 12 miesięcy co nie było przestrzegane. Pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli przeprowadzali kontrole Stacji spełniając wymagania art. 83b ust. 2 pkt 1 ww. ustawy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości UMŁ wydawał zgodnie z art. 83b ust. 2 pkt 2 zalecenia pokontrolne. Niewypełnienie przez przedsiębiorcę dyspozycji w nich wskazanych Urząd traktował jako nieusunięcie naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej wszczynając postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej i wykreśleniu z rejestru działalności regulowanej. Pracownicy Urzędu w okresie objętym kontrolą wszczynali również postępowania administracyjne w sprawie cofnięcia uprawnień diagnostom przeprowadzającym badania techniczne pojazdów w przypadkach pozyskania informacji od Policji, TDT lub innych organów powiatowych o naruszeniu prawa przez diagnostów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania prezydenta miasta w zakresie eliminacji z ruchu drogowego pojazdów niespełniających norm w zakresie emisji spalin.

1.1. Planowanie kontroli Stacji Kontroli Pojazdów (dalej: SKP)

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie Miasta Łodzi zadania z zakresu rejestrowania przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów oraz wydawania i cofania uprawnień diagnostom zostały przydzielone Wydziałowi Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów Oddziałowi Nadzoru i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji. W Urzędzie zostały ustanowione procedury określające sposób postępowania w przypadku planowania, wykonywania i dokumentowania czynności kontrolnych w podległych stacjach kontroli pojazdów oraz procedury dotyczące postępowania w sprawie wydania decyzji o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę SKP⁵. W przypadku wszczęcia przez Urząd postępowań administracyjnych w zakresie cofnięcia

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 ze zm.

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Instrukcja dot. sposobu realizacji zadań w Oddziale Nadzoru i Kontroli Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów.

uprawnień diagnoście do wykonywania badań technicznych, postępowania były prowadzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶. Urząd dla każdego roku objętego kontrolą przygotowywał plany kontroli SKP.

Urząd przeprowadził na podstawie z art. 83b ust. 2 pkt 1 Prawo o ruchu drogowym kontrole na wszystkich SKP wpisanych do rejestru. W latach 2015-2019 (lipiec) Urząd przeprowadził kontrole odpowiednio w 62 SKP w 2015 r.; 64 w 2016; 70 w 2017; 67 w 2018 i 34 w 2019 (lipiec). Analiza terminów przeprowadzonych przez Oddział, kontroli w SKP wykazała, że były one wykonywane raz w roku kalendarzowym a nie w okresach co 12 miesięcy. W latach 2016-2019 (lipiec), w odniesieniu do daty kontroli przeprowadzonych w 2015 r., dwunastomiesięczne okresy były przekroczone odpowiednio: a) od jednego dnia do miesiąca - 36 razy b) od miesiąca do dwóch - 19 razy c) od dwóch do 3 miesięcy - 4 razy d) od trzech do czterech miesięcy - 25 razy e) od czterech do pięciu miesięcy - 5 razy.

(akta kontroli, str.: 165-247)

Urząd, w okresie objętym kontrolą, bez uprzedniego zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli tj. zgodnie z dyspozycją art. 48 ust. 11 pkt. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców⁷ przeprowadził jedną kontrolę w SKP⁸. Jednocześnie w przypadku braku obecności przedsiębiorcy (kontrolowanego) bądź upoważnionej przez niego osoby Urząd przeprowadził cztery kontrole na podstawie art. 50 ust. 5 ww. ustawy.

(akta kontroli str.: 161-164; 179; 718-776)

W granicach aglomeracji łódzkiej średnie natężenie ruchu w ciągu tygodnia wynosi 323,3 tys. pojazdów. Odpowiednio w szczycie porannym tygodniowe natężenie ruchu wynosi 56,0 tys. pojazdów zaś w szczycie popołudniowym 65,9 tys. pojazdów.⁹ W latach 2016-2018 liczba zarejestrowanych w Łodzi pojazdów wynosiła odpowiednio 469,3 tys. pojazdów (w tym 368,6 tys. sam. osobowych) w 2016 r; 486,4 tys. pojazdów (w tym 383,1 tys. sam. osobowych) w 2017 i 504,5 tys. pojazdów (w tym 399,2 tys. sam. osobowych) w 2018 r.

(akta kontroli str.: 128-149; 248-250)

1.2. Dokumentowanie czynności kontrolnych

Pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów UMŁ przeprowadzali kontrole SKP¹⁰ zgodnie z art. 83b ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie:

- a) zgodności stacji z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ww. ustawy:
W tym zakresie na podstawie wyciągu z KRS oraz zaświadczenia z Sądu Gospodarczego poświadczono, że przedsiębiorca posiada siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie jest przedsiębiorcą w stosunku do którego otwarto likwidację lub ogłoszono upadłość. Na podstawie zaświadczenia o niekaralności poświadczono, że pracownicy nie byli prawomocnie skazani za przestępstwa popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwa przeciwko dokumentom. Posiada poświadczenie zgodności wyposażenia i warunków lokalowych z wymaganiami odpowiednio do zakresu przeprowadzanych badań wpisanego do rejestru przedsiębiorców prowadzących SKP. Na podstawie

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.

⁸ Kontrola zrealizowana w związku z informacją KM Policji w Łodzi o wykonywaniu na SKP badań technicznych pojazdów przez osobę, która nie posiada uprawnień do ich wykonywania.

⁹ Dane o natężeniu ruchu w okresie 8-12 lipca 2019 r. z pętli detekcyjnych piętnastu skrzyżowań objętych działaniem Obszarowego Systemu Sterowania Ruchem w Łodzi.

¹⁰ Sprawdzono 140 kontroli okresowych i doraźnych wykonanych na 31 SKP tj. 42,9% zrealizowanych przez Wydział kontroli w latach 2015-2019 (lipiec).

zaświadczenia o zatrudnieniu potwierdzano, że zatrudnieni diagnostycy mają uprawnienia zgodne z zakresem badań wykonywanych przez Stację.

- b) w protokole kontroli odnotowywano sprawdzenie poszczególnych elementów wyposażenia kontrolno-pomiarowego oraz warunków lokalowych co do zgodności z rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 10 lutego 2006 r.¹¹ *w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów*. w tym poszczególne wymagania:

- ogólne SKP (§ od 1 do 8 ww. rozporządzenia),
- dot. stanowisk kontrolnych (§ od 9 do 17). W ramach tego punktu kontroli sprawdzane były m.in. urządzenia kontrolno-pomiarowe będące na wyposażeniu Stacji w tym dymomierz i wieloskładnikowy analizator spalin silników o zapłonie iskrowym oraz czytnik informacji diagnostycznych do układu OBDII/EOBD. Spisywane były ich marka i typ, numery ewidencyjne i numery certyfikacyjne ponadto, w przypadku dymomierza i czytnika informacji diagnostycznych do układu OBDII/EOBD, data kontroli eksploatacyjnej, a w przypadku analizatora, daty bieżącej kontroli metrologicznej oraz data końcowa poprzedniej kontroli.

- c) prawidłowości wykonywanych badań technicznych. W tym zakresie sprawdzone było bezpieczeństwo dostępu i utraty danych z systemu rejestrującego badania techniczne oraz zakres danych zamieszczanych w rejestrze co do jego zgodności z zakresem danych określonych w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 czerwca 2012 r. *w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach*¹² w tym: ilość wykonanych badań w tym badań z wynikiem negatywnym oraz ilość zatrzymanych dowodów rejestracyjnych, ostatnią pozycję rejestru z ostatniej kontroli i pozycję rejestru podczas rozpoczętej kontroli, sposób zabezpieczenia danych przed utratą, wpisy w rejestrze dot. adnotacji o zamontowanym w pojazdach wyposażeniu dodatkowym.

Ponadto zespół kontrolny obserwował przebieg badań okresowych pojazdów przeprowadzany przez Stację na podstawie ww. rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2012 r. Kontrolerzy potwierdzali w protokole prawidłowość wykonywanych przez diagnostę poszczególnych czynności wymaganych ww. rozporządzeniem w tym przeprowadzenie badania emisji zanieczyszczeń gazowych lub zadymienia spalin.

- d) Kontrola potwierdzała również prawidłowe pobranie i odprowadzania opłaty za badanie techniczne i CEPiK, przekazywanie przez Stację danych do Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz przechowywanie przez SKP wyników badań w rejestrze przez 12 miesięcy i magazynowania ich na nośniku informatycznym przez pięć lat zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 2015 r. *w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców*.¹³

- e) Do protokołu dołączane były m.in. kopie: protokołu oględzin i badań TDT, wydruk potwierdzający przekazywanie opłat ewidencyjnych, wydruk zrealizowanych badań z systemu CEPiK; Wydruk KRS oraz kserokopia zaświadczenia z Sądu Gospodarczego, zaświadczenia o niekaralności, zaświadczenia o zatrudnieniu.

W 2015 r. analiza ustaleń pokontrolnych była realizowana w formie pisemnych adnotacji kontrolujących na ostatniej stronie protokołu kontroli. Kontrolujący

¹¹ Dz. U. z 2006 r. nr 40 poz. 275

¹² Dz. U. z 2015 r. poz. 776 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2014 r. Nr 223 poz. 2261 ze zm. (Uchylony Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców Dz. U. z 2016 r. poz. 1377 ze zm.)

wpisywali tam również uwagi stwierdzone podczas kontroli oraz wnioski pokontrolne. Tak sformułowane oceny były zatwierdzane do realizacji przez Zastępcę i Dyrektora Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów UMŁ. Od 2016 r. kontrolujący sporządzali odrębny dokument tzw. Analizę protokołu kontroli w której potwierdzali spełnienie przez przedsiębiorcę prowadzącego stację kontroli pojazdów wymogów art. 83 ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym. W dokumencie tym wskazywane były również stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskiem o wydanie zaleceń pokontrolnych. Zalecenia pokontrolne były sporządzane zgodnie z art. 83b ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Nie wypełnienie dyspozycji wskazanych w zaleceniach traktowane było przez Urząd jako nieusunięcie naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów w wyznaczonym przez starostę terminie co zagrożone było sankcją określoną w art. 83b ust. 2 pkt 3 lit. b ww. ustawy. Prawidłowość wykonywanych, przez pracowników Oddziału Nadzoru i Kontroli, czynności kontrolnych została potwierdzona podczas oględzin trzech SKP w Łodzi.

(akta kontroli, str.: 363-1084)

1.3. Kontrola zgodności SKP z wymaganiami w zakresie wyposażenia kontrolno-pomiarowego do pomiaru emisji spalin

W latach 2015-2019 (lipiec) wszystkie ujęte w prowadzonym przez Urząd rejestrze Stacje Kontroli Pojazdów posiadały ważne poświadczenia Transportowego Dozoru Technicznego, spełniając tym samym wymogi określone w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Podczas kontroli Stacji pracownicy Urzędu sprawdzali czy użytkowane przez SKP urządzenia odpowiadają tym, które były wpisane do protokołu TDT. Kontrolujący sprawdzali poszczególne elementy wyposażenia kontrolno-pomiarowego oraz warunków lokalowych Stacji co do ich zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu z dnia 10 lutego 2016 r. Ministra Transportu i Budownictwa¹⁴ *sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów* oraz rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2012 r. Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej¹⁵ *w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach* (dalej: *rozporządzenie z dnia 26 czerwca 2012 r.*) w tym m.in. a) świadectwa legalizacyjne urządzeń znajdujących się na wyposażeniu SKP podlegających okresowej kontroli metrologicznej; b) karty okresowej kontroli eksploatacyjnej wyposażenia kontrolno-pomiarowego oraz innego wyposażenia SKP wykorzystywanego do przeprowadzania badań c) aktualne dokumenty urządzeń podlegających okresowemu badaniu przeprowadzanemu przez właściwy organ dozoru technicznego; d) instrukcje obsługi urządzeń i przyrządów stanowiących wyposażenie stacji, obowiązujące przepisy prawne określające wymagania dotyczące warunków technicznych i badań technicznych pojazdów zgodnie z zakresem przeprowadzanych przez daną stację badań, kopie decyzji w sprawie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego.

Kontrolujący sprawdzali również działanie wyposażenia technologicznego stanowiska kontrolnego w tym sprawność wentylacji, indywidualnych wyciągów spalin oraz czujników zadymienia i gazu. Sprawdzano czy na tablicach informacyjnych Stacji umieszczone były wykazy diagnostów, wykazy czynności kontrolnych wraz z metodami i kryteriami oceny stanu technicznego pojazdu, tabele opłat za badania, kopie zaświadczenia potwierdzającego wpis do rejestru.

¹⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 40 poz. 275

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 776 ze zm.

Sprawdzano sposób zabezpieczenia pieczętek przed dostępem osób niepowołanych.

(akta kontroli, str.: 363-1084)

1.4. Kontrola prawidłowości wykonywania badań w zakresie emisji spalin

Analiza protokołów kontroli działalności SKP oraz oględziny, realizowanych przez pracowników UMŁ, kontroli w trzech SKP¹⁶ na terenie Łodzi wypełniały dyspozycje art. 83b ust. 2 pkt. 1 lit. b ustawy Prawo o ruchu drogowym. tj. sprawdzali prawidłowość wykonywania badań technicznych przez diagnostów co do ich zgodności z zapisami rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2012 r. tj.: a) prawidłowość sposób identyfikacji pojazdu (§ 2 ust.1 pkt 1 lit.a rozporządzenia), b) prawidłowość oznaczeń i stanu tablic rejestracyjnych, sprawdzenie zgodności z danymi zgromadzonymi w centralnej ewidencji pojazdów oraz prawidłowość danych osobowych właściciela pojazdu; c) sposób mocowania siedzeń i pasów d) stan mocowania kół i badanie ciśnienia powietrza w ogumieniu pojazdu oraz oznakowania na oponach (sprawdzano indeks nośności i prędkości), stan opon w tym stan bieżnika. e) sprawdzano pojazd na linii diagnostycznej tj. zbieżność kół, amortyzatory, oraz luzy w układzie kierowniczym i układzie zawieszenia pojazdu, f) sprawdzano stan hamulców na przedniej i tylnej osi pojazdu g) sprawdzano wycieraczki, spryskiwacze, sygnał dźwiękowy h) sprawdzano przewody hydrauliczne i) dokonano np. analizy spalin (w silnikach benzynowych) lub pomiaru zadymienia spalin (w silnikach z zapłonem samoczynnym), j) sprawdzano czy podczas badania technicznego diagnosta wykorzystywał przyrząd do pomiaru nacisku na pedał hamulca k) sprawdzano działanie wszystkich świateł i prawidłowość działania wskaźników oraz przyrządów sterowania kierowcy l) sprawdzano wycieki płynów, wycieki z amortyzatorów i stan tarczy hamulcowych.

(akta kontroli, str.: 14-71; 878-926)

W latach 2015-2019 (lipiec) w 17 przypadkach podczas kontroli realizowanej przez pracowników Oddziału Nadzoru i Kontroli w SKP nie została przeprowadzona kontrola prawidłowości wykonywania przez diagnostów badań technicznych pojazdów ze względu na ich brak podczas kontroli. W każdej z takich sytuacji pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli przeprowadzali dodatkową kontrolę w zakresie prawidłowości przeprowadzania badania technicznego pojazdu realizując dyspozycję art. 83b ust. 2 pkt. 1 lit. b ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(akta kontroli, str.: 165-171; 878-926)

Kierownik Oddziału Nadzoru i Kontroli wyjaśnił, że: „Podczas trwania kontroli SKP informujemy przedsiębiorcę, że kontrola musi obejmować również sposób przeprowadzenia przez diagnostę badania technicznego pojazdu. W trakcie prowadzonych kontroli nie przypominam sobie sytuacji w których przedsiębiorca zawieszałby przeprowadzanie badań technicznych pojazdów w stacji na czas kontroli lub celowo uniemożliwiał klientom dostęp do stacji. W sytuacji gdy w trakcie kontroli nie było pojazdu na SKP wnioskowane jest w treści analizy protokołu przeprowadzenie kontroli w zakresie prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów w bieżącym roku kalendarzowym.”

(akta kontroli, str.: 5-6)

¹⁶ Kontrola dwóch stacji podstawowych i jednej stacji okręgowej.

1.5. Działania pokontrolne

Analiza wszystkich kontroli SKP zrealizowanych w latach 2016 -2019 (lipiec) wykazała, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli w każdy przypadku wydawali zalecenia pokontrolne określając termin ich usunięcia. W przypadku niedopełnienia terminu wykonania zaleceń pokontrolnych Urząd zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego informował przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej i wykreśleniu z rejestru działalności regulowanej – rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów.

(akta kontroli, str.: 363-1084)

Pracownicy Oddziału i Kontroli w okresie objętym kontrolą wszczynali postępowania administracyjne w przypadku pozyskania informacji od Policji, TDT bądź z innych organów powiatowych w sprawach dotyczących naruszenia prawa przez diagnostów:

1. Prezydent Miasta Łodzi poinformował Pana W.Ż. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do wykonywania badań technicznych. Z dostarczonego przez Starostwo Powiatowe w Zgierzu materiału dowodowego wynikało, że przeprowadzone przez Diagnostę, podczas kontroli Starostwa, badanie techniczne pojazdu odbyło się niezgodnie z postanowieniami *rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2012 r.* tj. pominięto podczas badania: a) sprawdzenia układu kierowniczego b) sprawdzenia świateł i wyposażenia elektrycznego c) sprawdzenia uciążliwości – nie sprawdzono emisji zanieczyszczeń gazowych. W dniu 24 sierpnia 2017 r. Prezydent Miasta Łodzi wydała decyzję w sprawie cofnięcia Diagnosty uprawnień do wykonywania badań technicznych. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi (dalej: SKO) w dniu 29 września 2017 r; po rozpatrzeniu odwołania Diagnosty, utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję Prezydenta Miasta Łodzi. Decyzja SKO została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który wyrokiem z dnia 7 lutego 2018 r. oddalił przedmiotową skargę.
2. W dniu 12 października 2016 r. Kierownik Oddziału Rejestracji i Oznaczania Pojazdów Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów UMŁ przekazał do Oddziału Nadzoru i Kontroli ww. Wydziału materiał dowodowy wskazujący, że diagnosta L.P. przeprowadził w stacji kontroli pojazdów sześciokrotnie okresowe badania techniczne pojazdu marki Opel Omega, każdorazowo orzekając wynik pozytywny pomimo niezgodności parametrów technicznych zapisanych w dowodzie rejestracyjnym ze stanem faktycznym pojazdu. Prezydent Miasta Łodzi pismem z dnia 26 października 2016 r. poinformowała diagnostę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego ws. cofnięcia mu uprawnień a w dniu 23 lutego 2017 r. wydała decyzję o cofnięciu Diagnosty uprawnień do wykonywania badań technicznych pojazdu. Diagnosta nie odwołał się od ww. decyzji do SKO.
3. Pismem z dnia 11 lipca 2019 r. Prezydent Miasta Łodzi poinformowała Pana J.W. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do wykonywania badań technicznych. Postępowanie zostało wszczęte na podstawie dokumentów przekazanych w dniu 13 maja 2019 r. przez Kierownika Oddziału Rejestracji i Oznaczania Pojazdów Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów UMŁ oraz przeprowadzonej w dniu 19 czerwca 2019 r. przez pracowników Oddziału Nadzoru i Kontroli UMŁ, kontroli na stacji. Ustalono, że diagnosta dwukrotnie dokonał badania techniczne pojazdu Volkswagen Cady

okresowe badania techniczne. Pierwsze badanie z dnia 2 maja 2018 r. zakończone zostało wynikiem pozytywnym zaś drugie z dnia 23 kwietnia 2019 r. zakończone wynikiem negatywnym z uwagi na brak adnotacji w dowodzie rejestracyjnym o przystosowaniu pojazdu do zasilania gazem. Wskazano, że pojazd został dostosowany do zasilania gazem w dniu 21 sierpnia 2014 r. a organ rejestrujący zamieścił adnotację o przystosowaniu pojazdu do zasilania gazem LPG w dniu 7 maja 2019 r. Tym samym diagnosta wykonał okresowe badania ww. pojazdu przystosowanego do zasilania LPG w dniu 2 maja 2018 r. pomimo braku odpowiedniej adnotacji w dowodzie rejestracyjnym.

4. Pismem z dnia 11 lipca 2019 r. Prezydent Miasta Łodzi poinformowała Pana R.A. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do wykonywania badań technicznych. Postępowanie zostało wszczęte w oparciu o zawiadomienie z dnia 11 marca 2019 r. przesłane do UMŁ przez Starostę Tomaszowskiego wraz z wnioskiem Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 27 lipca 2018 r. wskazujących na przeprowadzenie przez diagnostę badania technicznego niezgodnie z określonym zakresem i sposobem wykonania oraz wydania zaświadczenia albo dokonaniem wpisu do dowodu rejestracyjnego pojazdu niezgodnie ze stanem faktycznym lub przepisami.
5. UMŁ w dniu 30 czerwca 2016 r. przekazał do Starostwa Powiatowego w Zgierzu według właściwości miejscowej i rzeczowej materiał dowodowy w sprawie diagnosty K.Z. Diagnosta w dniu 20 maja 2015 r. na okręgowej stacji kontroli pojazdów wykonał dodatkowe badanie techniczne pojazdu ze względu na zmianę liczby miejsc siedzących w tym pojeździe z 9 na 18, pomimo, że w ww. pojeździe nie dokonano przedmiotowej zmiany.
6. Pismem z dnia 2 kwietnia 2015 r. Prezydent Miasta Łodzi poinformowała Pana J.P. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do wykonywania badań technicznych. Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 30 kwietnia 2014 r. uznał diagnostę winnym przyjmowania korzyści majątkowych w zamian za zachowania stanowiące naruszenie art. 66 ustawy Prawo o ruchu drogowym tj. wystawiania zaświadczeń o badaniu technicznym pojazdów niezgodnych ze stanem faktycznym. W dniu 5 czerwca 2015 r. Prezydent Miasta Łodzi wydała decyzję o cofnięciu diagnoście uprawnień do wykonywania badań technicznych. SKO w Łodzi decyzją z dnia 3 sierpnia 2015 r. po rozpoznaniu odwołania złożonego przez diagnostę postanowiło o utrzymaniu w mocy decyzji wydanej przez Prezydenta Miasta Łodzi. Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 20 stycznia 2016 r. oddalił skargę diagnosty na ww. decyzję SKO.
7. Starostwo Powiatowe w Brzezinach przesłało w dniu 24 listopada 2017 r. do Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów UMŁ pismo o wykonaniu przez diagnostę Pana L.G. w dniu 7 września 2017 r. na stacji kontroli pojazdów okresowego i dodatkowego badania technicznego pojazdu, które wbrew dyspozycji § 9b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. *ws. warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia*¹⁷ zakończyły się wynikiem pozytywnym. Pismem z dnia 6 grudnia 2017 r. Prezydent Miasta Łodzi powiadomił diagnostę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego co do cofnięcia mu uprawnień do wykonywania badań stanu technicznego pojazdów a w dniu 6 lutego 2018 r. wydana została decyzja o cofnięciu uprawnień. SKO w Łodzi, po rozpatrzeniu wniesionego przez

¹⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 2022 ze zm.

diagnostę odwołania, w dniu 22 marca 2018 r. orzekło o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta Łodzi. O uprawomocnieniu się decyzji o cofnięciu uprawnień diagności UMŁ poinformował Wydział Komunikacji i Transportu w Starostwie Powiatowym w Brzezinach.

8. W dniu 13.12.2016 r. do Wydziału wpłynęło pismo KP Policji w Nowym Tomysłu o zatrzymaniu dowodu rejestracyjnego pojazdu ze względu na brak zgodności nr VIN w dowodzie rejestracyjnym z nr VIN umieszczonym na pojeździe. Wskazano również, że w dowodzie rejestracyjnym widnieje wpis potwierdzający przeprowadzenie badania technicznego z dnia 25.09.2015 r. Po przeprowadzonym postępowaniu w dniu 22.09.2017 r. Prezydent Miasta Łodzi wydał decyzję o cofnięciu diagnoście uprawnień do wykonywania badań technicznych. SKO decyzją z dnia 2 listopada 2017 r. utrzymało w mocy przedmiotową decyzję Prezydenta Miasta Łodzi. Decyzja SKO została zaskarżona przez Diagnostę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Sąd postanowieniem z dnia 19.01.2018 r. wstrzymał wykonanie zaskarżonej decyzji SKO i odmówił zawieszenia postępowania sądowo-administracyjnego.
9. UMŁ w dniu 30 maja 2017 r. przeprowadził kontrolę doraźną na SKP w związku z pismem Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego w którym poinformował on o zakwestionowaniu poprawności wykonania badania okresowego pojazdu. Kontrolujący potwierdzili fakt przeprowadzenia zakwestionowanego badania jednocześnie wskazując, że badanie wykonane zostało przez Diagnostę posiadającego uprawnienia wydane przez Starostę Łowickiego. W dniu 16.06.2017 r. UMŁ poinformował Starostwo Powiatowe w Łowiczu o wynikach przedmiotowej kontroli i zastrzeżeniach ŁWITD zgodnie z właściwością miejscową.
10. Pismem z dnia 9 maja 2019 r. Prezydent Miasta Łodzi poinformował Pana M.O. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do wykonywania badań technicznych. Powodem podjęcia ww. decyzji była kontrola przeprowadzona przez pracowników UMŁ w dniu 16 kwietnia 2019 r. w stacji kontroli pojazdów podczas której Diagnosta wykonał badanie techniczne pojazdu w tym badanie pomiaru świateł drogowych przy użyciu przyrządu do pomiaru i ustawiania światłości świateł pojazdu z niesprawnym wyświetlaczem. Kontrolujący uznali wykonanie przedmiotowego badania za nieprawidłowe.

(akta kontroli str.: 1085-1322)

Prokuratury Rejonowe w Łodzi prowadziły¹⁸ 25 postępowań karnych wobec diagnostów SKP w Łodzi w związku dopuszczaniem pojazdów do ruchu drogowego w tym m.in. poświadczania nieprawdy, poświadczenia wykonania badań technicznych przez osoby nieuprawnione, posługiwanie się fałszywymi pieczęciami SKP i diagnostów.

(akta kontroli str.: 150-160)

1.6. Przygotowanie organizacyjno-kadrowe do sprawowania nadzoru nad SKP

W oddziale Nadzoru i Kontroli w Wydziale Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów UMŁ zatrudnionych jest siedem osób w tym zadania z zakresu nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów, działającymi na terenie miasta Łodzi realizuje trzech pracowników: kierownik oddziału i dwóch inspektorów. Wszyscy pracownicy oddziału w zakresie swoich obowiązków mają wpisane zadania dot. kontroli nad SKP. Pracownicy oddziału podzieleni są na dwa zespoły zadaniowe tj. zespół ds.

¹⁸ W latach 2010-2019

ośrodków szkolenia kierowców, instruktorów i wykładowców oraz zespół ds. stacji kontroli pojazdów i diagnostów. Jak wyjaśnił Kierownik oddziału „w sporadycznych przypadkach (np. zwolnień lekarskich) w przedmiotowych kontrolach biorą udział pracownicy oddziału wraz z jednym członkiem zespołu ds. stacji kontroli pojazdów i diagnostów, będącym koordynatorem czynności kontrolnych.”

W składzie ww. zespołu jeden pracownik posiada uprawnienia diagnosty. Wszyscy pracownicy zespołu uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach obejmujących funkcjonowanie i przeprowadzanie badań technicznych w SKP oraz zmian w przepisach prawa dotyczących działalności SKP.

(akta kontroli str.: 93-126; 259-262)

W Urzędzie została przyjęta do stosowania „Instrukcja dotycząca sposobu realizacji zadań w Oddziale Nadzoru i Kontroli” zawierająca regulacje w zakresie realizacji kontroli przez Wydział Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów w tym kontroli przeprowadzanych na podstawie art. 83b i art. 83c ustawy Prawo o ruchu drogowym u przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów. Zawiera ona wytyczne dotyczące przygotowania i przebiegu kontroli, sposobu jej realizacji, terminów oraz zastosowania trybu odwoławczego.

(akta kontroli str.: 180-189; 222-231)

Urząd Miasta Łodzi nie podpisał z Dyrektorem Transportowego Dozoru Technicznego na podstawie art. 83b ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym porozumienia w sprawie powierzenia czynności kontrolnych w SKP.

Jak wyjaśniła Sekretarz Miasta Łodzi: „Zgodnie z art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym nadzór nad SKP sprawuje starosta, w ramach którego zobligowany został do przeprowadzania, co najmniej raz do roku, kontroli SKP w zakresie zgodności stacji z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ww. ustawy, wykonywania badań technicznych pojazdów i prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji. Z kolei na podstawie art. 83b ust.3 ww. ustawy, starosta może powierzyć w drodze porozumienia, czynności kontrolne dyrektorowi Transportowego Dozoru Technicznego (dalej: TDT). Powyższa norma prawna nie zawiera wiążącej dyspozycji, co oznacza, że decyzja o powierzeniu przez starostę czynności kontrolnych dyrektorowi TDT jest fakultatywna. Pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli Wydziału Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów Urzędu Miasta Łodzi realizując zadania z zakresu nadzoru i kontroli SKP posiadają stosowne wykształcenie (średnie techniczne o specjalności samochodowej), wiedzę oraz doświadczenie gwarantujące prawidłowość wypełniania nałożonego na Prezydenta Miasta Łodzi obowiązku. Należy dodać, że z pośród trzech pracowników posiadających wyższe wykształcenie, zajmujących się ww. problematyką, dwóch pracowników posiada wykształcenie administracyjne. Wspomniani pracownicy regularnie uczestniczą w seminariach tematycznych oraz biorą udział w szkoleniach z zakresu działalności SKP. Ostatecznie, względy finansowe, tj. odpłatność w wysokości 500 zł za udział inspektora TDT w kontroli jednej SKP, zaproponowana przez Dyrektora TDT w piśmie z dnia 3 czerwca 2014 r.¹⁹, przesądziły o braku zawarcia przedmiotowego porozumienia. Przy obecnej ilości SKP w Łodzi tj. 67 placówek, opisywana praktyka generowałaby roczne koszty w wysokości 33.500 zł.”

(akta kontroli str.: 8-11)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁹ Znak: TDT.D10-701-1-16023/14

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 26 sierpnia 2019 r.

Kontroler
Marek Tarnawski
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

/-/

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Łodzi
Przemysław Szewczyk

podpis